

de plannen der Geallieerden beslissend konden beïnvloeden! Op alle afgesproken data en uren maakte hij gebruik van zijn telefoniezender – géén contact. Het was in die tijd dat hij vernam dat men via dokter Oosterhuis in Delfzijl naar Zweden kon ontsnappen.¹ Hij zocht contact. Beloofd werd dat hij spoedig nader bericht zou krijgen. Dat bleef uit. Eind juli had hij er genoeg van: hij besloot persoonlijk Oosterhuis op te zoeken. De microfilms had hij in de riem van een regenjas en in een padvindersriem genaaid en met valse papieren op naam van ‘hulpprediker van Vliet’ stapte hij op 23 juli in een trein die hem naar Groningen zou brengen. Nauwelijks was hij vertrokken of een vriend vernam van Boerema, die aan de greep van de *Sicherheitspolizei* was ontsnapt, dat Oosterhuis gearresteerd was. Toen de Jonge’s trein in Zwolle aankwam, riep de stationsluidspreker om dat ‘dominé van Vliet’ zich op het stationsbureau moest aanmelden; hij moest er Den Haag opbellen en kreeg te horen dat hij ‘in verband met een begrafenis’ onmiddellijk moest terugkeren. Men kan zich de Jonge’s goedsgesteldheid indenken: nòg waren de microfilms het land niet uit!

Een gelukkig toeval kwam hem te hulp: de man bij wie hij in huis was, wist dat mr. J. le Poole, een van de leidende figuren van het restant van de ‘Dienst-Wim’, over goede verbindingen beschikte – le Poole kreeg de door de Jonge vervaardigde microfilms en gaf ze door aan Siewert de Koe, Pots opvolger als chef van de groep-‘Kees’; de Koe gaf ze op zijn beurt door aan de zoon van Bosch van Rosenthal (de ontslagen commissaris van de provincie Utrecht), mr. L. H. N. F. M. Bosch ridder van Rosenthal. Van de Koe kreeg Bosch van Rosenthal jr. te horen: ‘Dit is iets zo belangrijks dat je moet proberen, dat het zo spoedig mogelijk naar Londen gaat.’² Wij nemen aan dat Bosch van Rosenthal jr. zich in gelijke geest uitliet toen hij (het was intussen 23 augustus geworden) de twee riemen met de microfilms overhandigde aan Oncko Heldring, een helper van mej. H. C. Kohlbrugge bij wie in die tijd alle rapporten belandden die via de Zwitserse Weg doorgegeven moesten worden. Mej. Kohlbrugge vond dat de microfilms die de Jonge had laten maken, nogal kraakten, zij was huiverig ze in de eerstvolgende zending op te nemen, zij gaf de microfilms aan Six. Bijna 400 pagina’s!

¹ Op het bestaan van de Zweedse Weg had het Bureau Inlichtingen de Jonge niet attent gemaakt. Dit was uit veiligheidsoverwegingen nagelaten. Ook van het bestaan van de Zwitserse Weg wist de Jonge niet af, maar daarbij moet bedacht worden dat de Zwitserse Weg terugging op een initiatief niet van het Bureau Inlichtingen maar van Gerbrandy’s ‘departement voor de algemene oorlogvoering van het koninkrijk’, zoals dat voluit heette. ² Getuige L. H. N. F. M. Bosch van Rosenthal, *Enq.*, dl. IV c, p. 820.